

Aktuel Ældre- og Sundhedspolitik oktober 2022

Digitalisering

Medio september informerede Finans Danmark (som er en del af MitID-partnerskabet) Ældre Sagen om, at løsningen med at benytte kodeviser i forbindelse med køb på nettet ikke er klar, når køberne overgår fra at benytte NemID nøgleviser til MitID kodeviser i forbindelse med købet. Løsningen vil først være klar til brug i begyndelsen af 2023. Direktøren for Finans Danmark har som følge heraf været til møde i Ældre Sagen for at drøfte situationen. Ældre Sagen udtalte sig yderst kritisk om det problematiske i at efterlade en gruppe af befolkningen uden muligheder for at handle på nettet i flere måneder til en række landsdækkende medier, herunder til Politiken (artikelserien om den digitale underklasse).

Ældre Sagen har ligeledes udtalt sig til Politiken om udfordringer med tilgængelighed til offentlig transport for digitalt udsatte borgere. Artiklen byggede delvis på brev, som Ældre Sagen i maj 2022 sendte til transportministeren. DSB oplyste til artiklen at have ændret praksis efter Ældre Sagens henvendelse til transportministeren. Det betyder, at der fremadrettet vil være mulighed for at købe Orange-billet på DSB's tre betjente salgssteder i landet, ligesom man kan ringe til DSB's kundecenter og købe Orange-billetterne over telefonen.

Regeringen udsendte ultimo et udspil om et digitalt velfærdssamfund for alle. Ældre Sagen udtalte i den forbindelse, at fokus på borgernes behov var positivt, omend dette arbejde burde have været igangsat for længe siden. Samtidig påpegede vi vigtigheden af at kende borgere samt deres behov og understregede bl.a. vigtigheden af at have gode alternativer og løsninger.

Danmark er af FN (igen) blev kåret til at have verdens bedste digitale offentlige sektor. Ældre Sagen har udtalt sig til Kristelig Dagblad om, at der for borgerne er ikke bare glæder, men også udfordringer ved at have en offentlig sektor, som er så digital, som det forholder sig i Danmark.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Partilederdebat hos Ældre Sagen

Torsdag den 29. september afholdt Ældre Sagen partilederdebat i Campus i Snorresgade.

Debatten blev transmitteret direkte på DR1, og TV2 News sendte flere indslag dagen igennem. Berlingske, BT og Jyllands-Posten viste og kommenterede debatten på deres hjemmesider, og Ældre Sagens Facebook-side havde direkte streaming af både partilederdebatten og den efterfølgende dialog-session, hvor deltagende medlemmer og frivillige kunne stille spørgsmål til landsformand Preben Staun og adm. direktør Bjarne Hastrup.

Under selve debatten blev partilederne foreholdt en række af Ældre Sagens politiske forslag under temaerne: værdig ældrepleje og behandling; manglen på arbejdskraft og pensionisters økonomi. Ældre Sagens forslag findes her:

<https://www.aeldresagen.dk/om-aeldresagen/lige-nu/partilederdebat-aeldre-nu-og-i-fremtiden>

Forslagene blev som helhed taget godt imod af politikerne, og debatten forløb konstruktivt og i en god tone, velorkestreret af moderator Nynne Bjerre Christensen. Mindre end en uge efter Ældre Sagens partilederdebat blev folketingsvalget 2022 som bekendt udskrevet. Ved denne lejlighed udsendte Ældre Sagen en venlig påmindelse til politikerne om at huske de flotte ord fra debatten og omsætte dem til konkret handling efter valget. Udmeldingen kan læses her:

<https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/nyheder/valget-er-udskrevet-nu-skal-der-handling-bag-ordene>

Ældre Sagen: Opgør med sekundtyranni

Som optakt til partilederdebatten havde Ældre Sagen forsynet Jyllands-Posten med en række analyser og anden relevant data om svigt på hjemmehjælpsområdet. Det kom der en forsidehistorie ud af under overskriften: ”Nu skal vi måske ikke tale om minuttyranni, men om sekundtyranni”. Ordene var fra Bjarne Hastrup, der blev citeret flere gange gennem artiklen. Udgangspunktet var oplysninger givet til Ældre Sagens rådgivning, hvor en kommune havde afsat to minutter og fjorten sekunder til at tage blodtryk på en ældre borger.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Nedskæringer på rengøringsområdet

Flere kommuner har valgt at skære på rengøringen i deres praktiske hjemmehjælp i forbindelse med budgetlægningen for 2023. Blandt andre har Struer Kommune besluttet, at der som udgangspunkt ikke længere skal bevilges støvsugning til svækkede ældre. De henviser i stedet til, at man selv kan købe en robotstøvsuger.

Ældre Sagen har i medierne kritiseret denne beslutning. Vi har blandt andet fremført, at der i manges hjem ikke vil kunne blive gjort lige så godt rent med robotstøvsuger som med almindelig støvsuger grundet møbler, tæpper mm. Vi har endvidere problematiseret, at det kun er i borgernes eget hjem, at man mener, at robotstøvsugning er tilstrækkelig. Hvorfor har man eksempelvis ikke indført det på rådhusene?

Der er flere kommuner, der har valgt at gennemføre den type af besparelse.

Influenzavaccination

Sundhedsstyrelsen forventer, at det bliver en hård influenzasæson. Der er derfor igen i år stor tilslutning til vaccination. På baggrund af erfaringerne fra COVID-vaccination har myndighederne i år valgt at centralisere store dele af vaccinationsindsatsen i centrale vaccinationscentre. Derudover har regionerne mange steder lavet aftaler med praktiserende læger og apoteker.

Ældre Sagen har overfor myndighederne påpeget vigtigheden af lokale vaccinationstilbud for ældre mennesker. Myndighedernes fokus på regionale vaccinationscentre har betydet, at fordelingen af vacciner har været skæv i forhold til efterspørgslen.

Læger og apoteker har således fået meget få vaccinedoser i forhold til de store vaccinationscentre, hvilket har skabt lange kødannelser hos nogle læger, mens andre har måttet afbryde bestillinger eller aflyse tider, der allerede var bookede. Manglen på vacciner hos de praktiserende læger skyldes, at der er lagt loft på, hvor mange vacciner den enkelte lægepraksis må bestille.

Ældre Sagen har i medierne påpeget det problematiske i, at de borgere, der af samfundet er udpeget som allermest sårbare, ikke kan blive vaccineret tæt på deres

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

bopæl. Selvom mange vil gå langt for at blive vaccineret, kan man frygte, at nogle vil fravælge vaccinen, fordi det bliver for besværligt.

Efterspørgslen efter lokale vaccinationstilbud har været stor ved hver vaccinationsindsats. Det må derfor ikke komme bag på nogen, at der er stor efterspørgsel efter et lokalt vaccinationstilbud.

Forebygge indlæggelser

Sundhedsvæsenet er under pres, og man bliver derfor nødt til at forebygge indlæggelser på et helt andet niveau end tidligere, hvis sundhedsvæsenet ikke skal vælte. Ældre Sagen har i en kronik påpeget behovet for forebyggelse af indlæggelser i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Det kan bl.a. være indlæggelser på grund af dehydrering, forstoppelse, blærebetændelse, dårlig mundhygiejne, medicinfejl, underernæring, tryksår, brud mv. Forhold, som umiddelbart kan virke banale, men som kan have stor betydning for, hvor ofte ældre mennesker ryger ind og ud af sygehuset. Samtidig kan de med forholdsvis lette greb ofte forebygges.

Trods nylig aftale om sundhedsreform er der fortsat behov for en aktiv stillingtagen til, hvad kommunerne skal kunne, og til hvordan vi sikrer de rette kompetencer i samarbejde med hospitalerne. Der er brug for en national kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen. En kvalitetsplan, som ikke kun forholder sig til kommunale akutpladser, men som sikrer ensartede standarder for kompetencer og opgaver i overgangen mellem sygehus og kommune samt for pleje og behandling i kommunerne – både i hjemmeplejen og på midlertidige kommunale pladser. Når patienter skal plejes og behandles i kommunen, kræver det knivskarp koordinering mellem hospital, kommune og egen læge. Der må aldrig opstå uklarhed om behandlingsansvaret. Derudover er det efter Ældre Sagens opfattelse afgørende, at der sikres en helhedsorienteret indsats for patienten.

Strategisk partnerskab om seniorer på arbejdsmarkedet

Regeringen har i perioden taget initiativ til et partnerskab om seniorer på arbejdsmarkedet, som også Ældre Sagen har modtaget invitation til. Partnerskabet blev præsenteret på et pressemøde i Ældre Sagen i Snorresgade med deltagelse af både skatteministeren og beskæftigelsesministeren samt adm. direktør i Ældresagen Bjarne Hastrup. Partnerskabet skal understøtte seniorernes deltagelse på arbejdsmarkedet,

blandt andet ved at bidrage aktivt til at sikre gode rammer for at fastholde seniorer og bringe ledige seniorer hurtigere tilbage i arbejde.

Netværk om seniorer på arbejdsmarkedet

Ældre Sagen har etableret et netværk af en lang række organisationer med en interesse i beskæftigelsesområdet og seniorer på arbejdsmarkedet. Det er tanken, at netværket skal mødes to-tre gange om året, og første møde fandt sted i starten af oktober med udgangspunkt i rapporten ”SeneSkift – når seniorer skal finde nyt job”, som er udarbejdet af Aske Juul Lassen for Ældre Sagen.

Ændring af beskatningsgrundlaget for ejendomsskatter

Ældre Sagen har givet høringssvar på et lovforslag om ændring af ejendomsvurderingsloven mv., der indebærer en række ”forenklinger” af beskatningsgrundlaget for ejendomsskatter i de kommende år. For almindelige ejerboliger går ”forenklingerne” ud på at lade 2020-vurderingen – som flertallet af boligejerne endnu ikke har modtaget – danne grundlag for ejendomsbeskatningen i 2023. Den skulle efter gældende regler have været baseret på 2022-vurderingen. 2024-vurderingen opgives helt, og i stedet baseres ejendomsbeskatningen i 2025 og 2026 på en fremskrivning af 2022-vurderingen med et ejendomsprisindeks opgjort af Danmarks Statistik (med et tillæg på 0,4 pct. pr. år for grundværdien, fordi grundpriserne skønnes at vokse mere end ejendomspriserne).

Lovforslaget vil indebære, at boligejere ikke kender ejendomsvurderingen eller har mulighed for at klage over den, inden den anvendes som grundlag for ejendomsbeskatningen i 2023-2025. I 2023 betyder det ikke så meget, for her beregnes ejendomsværdiskatten af 2001-vurderingen + 5 %, og der er loft over, hvor meget grundskylden må stige i 2023 i forhold til 2022. Men 2022-vurderingen, der anvendes ved beregning af boligskat i 2024-2026, er vigtig, for den er grundlaget for den skatterabat, som nuværende ejere skal have ved overgang til de nye boligskatte regler. Skatterabatten skal sikre, at man ikke skal betale mere i boligskat i 2024, hvor de nye boligskatte regler træder i kraft, end man skulle have betalt efter nuværende regler. Boligejerne forventes først at modtage 2022-vurderingen i 2025 (eller i slutningen af 2024).

Ældre Sagen gør i sit høringssvar opmærksom på, at det er en dybt utilfredsstillende situation, retssikkerhedsmæssigt og økonomisk, som boligejere sættes i. Det vil være

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

katastrofalt, hvis boligskatterne stiger i den nuværende situation med voldsomt stigende priser på fødevarer og energi.

Vinterpakke

Regeringen har sammen med SF, Enhedslisten, Radikale Venstre, Konservative, Venstre, Danmarksdemokraterne, Alternativet og Moderaterne vedtaget en aftale om vinterhjælp, der skal hjælpe danskerne med de stigende priser. Aftalen består af flere elementer:

- En afdragsordning, der giver mulighed for at udskyde en del af el- og varmeregningen i vinter til senere. Dvs. at den del af regningen, hvor prisen for el, gas og fjernvarme er over et fastsat loft, kan husholdningerne frivilligt vælge at udskyde og betale tilbage på et senere tidspunkt.
- En midlertidig lempelse af den almindelige elafgift. Den almindelige elafgift bliver midlertidigt sænket til EU's minimumssats på 0,8 øre pr. kWh i de første seks måneder af 2023. Det svarer til en lempelse på 68,9 øre pr. kWh i 1. halvår af 2023. Finansministeriet estimerer, at det vil medføre en besparelse på ca. 950 kr. for et pensionistpar og 750 kr. for en enlig pensionist.
- Aftalen består derudover af en midlertidig forhøjelse af børne- og ungeydelsen, bedre forsyning af træpiller, skrottingsordningen udvides med træpillefyr, forøgelse af pulje til udrulning af fjernvarme, forøgelse af pulje til etableringsstøtte, forøgelse af tilskud til afkobling af gasnettet, lempelse af elafgift for varmepumper og en sænkning af eltariffer via flaskehalsindtægter.

Ældre Sagen har udtalt til pressen, at afdragsordningen uden tvivl vil være en hjælp for nogle, men at vi er bekymrede for fremtiden og muligheden for at betale tilbage. Der er mange pensionister, der har så lavt et rådighedsbeløb, at de kan få svært ved at afbetale. Og så er det problematisk, at dem, som opvarmer deres bolig med olie eller træpiller, ikke er omfattet af ordningen.

Ældre Sagen har længe råbt op omkring behovet for økonomisk støtte til pensionisterne på grund af prisstigningerne, og Ældre Sagen har været i dialog med flere folketingspolitikere herom. Vi har konkret foreslået en ekstraordinær fremrykkelse af reguleringen af folkepensionen på 3,5 pct. Dette har mødt opbakning hos nogle af de politiske partier, herunder Enhedslisten.